

जर्क, जर्कति v. l. für जर्च् Dhātup. 28, 17.

जर्षी (von 1. जर्) Uṇ. 3, 10. 1) adj. alt, hinfällig H. an. 2, 141, wo ÇKDr. und Wils. die richtige Lesart जर्षी st. जर्षी vor Augen gehabt haben. — 2) m. a) der Mond (der Abnehmende) Uṇ., Sch. H. ç. 10. H. an. MED. n. 13 (die gedr. Ausg. जर्षी). — b) Baum H. 1114, v. l. H. an. MRU.

जर्त m. = जर्तु UṇADIVR. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDr.

जर्तिक m. pl. = Bāhika MBh. 8, 2033. जर्तिक v. l.

जर्तिल m. wilder Sesam H. 1179. RĀGĀN. im ÇKDr. घनजुतिर्वै जर्तिलाश्च गवीधुकाश्च TS. 5, 4, 2. ÇAT. Çr. 9, 1, 3. KĀTĪ. Çr. 18, 1, 1.

जर्तु Uṇ. 5, 46. m. 1) vulva. — 2) Elephant Sch.

जर्तुर्म. जर्तुर्मति sprechen; schmähen; schützen (Vop.) Dhātup. 17, 66.

जर्तुरि in der Stelle: मृण्यैव जर्तुरी तुर्फरीतु RV. 10, 106, 6. Nach Nra. 13, 5 = भर्तुर.

जर्तुर s. भुर.

जर्तिल m. = जर्तिल RĀGĀN. im ÇKDr.

जर्ष्य (von 1. जर्) adj. alternd, s. झ०.

जर्वर m. N. pr. eines Schlangenspriesters Ind. St. 1, 33.

1. जल, जलति reich sein oder bedecken (धान्ये: vgl. जाल Netz); nach Andern: starr —, stumpf sein (vgl. जड) oder scharf sein Dhātup. 20, 3. जजाल P. 8, 4, 54, Sch. — जल, जलति bedecken Dhātup. 32, 10.

2. जल (denom. von जल), जलति zu Wasser werden: जलत्यग्निः ÇATR. 14, 81.

जल (जलं m. = जलं [!] gaṇa ज्वलादि zu P. 3, 1, 140) 1) adj. = जड H. an. 2, 487. MED. l. 18. Vgl. जलाशय. — 2) m. N. pr. eines Mannes mit dem patron. Gātukarṇja ÇĀṆKH. Çr. 16, 29, 6. — 3) f. मा N. pr. eines Flusses MBh. 3, 10556. Vgl. उपजला. — 4) n. a) Wasser, Nass Naigh. 1, 12. AK. 1, 2, 3. TRIK. 1, 2, 10. H. 1069. H. an. MED. M. 4, 46. 3, 77 u. s. w. ARG. 3, 16. HIP. 1, 52. SUÇR. 1, 100, 18. 152, 16. RAGH. 2, 6. VID. 294. जलरोध SUÇR. 1, 106, 15. °स्तम्भन Verz. d. B. H. No. 903. pl. JĀGĀ. 1, 17. KATHĀS. 13, 33. नेत्रजलैः BHĀG. P. 1, 11, 30. N. 24, 16. मौस-जलैः VARĀH. BRH. S. 54, 28, 26. प्लनाश्चत्थंसेभैः कषायजलैः 89, 8. तद्-ङ्गानिस्यन्दजलेन RAGH. 3, 41. Am Ende eines adj. comp. f. मा MBh. 1, 1523. R. 1, 44, 15. 3, 79, 40. BHARTṚ. 3, 11. ÇĀK. 143. BHĀG. P. 9, 9, 9. स्य-न्दत्स्वेदजला BRAHMA-P. in LA. 59, 5. — b) eine best. wohlriechende Arzneipflanze (ह्रीविर) H. 1158. H. an. MED. SUÇR. 2, 273, 19. — c) Kuh-Embryo (गोकलल, °कलन) H. an. MED.

जलक (von जल Wasser) n. Muschel Wils.

जलकण्टक (जल Wasser + क०) m. 1) Krokodil Hār. 76. — 2) N. einer Wasserpflanze, Trapa bispinosa Roxb., Hār. 179.

जलकपि (जल + कपि) m. Delphinus gangeticus (wörtlich Wasser-affe) Hār. 77.

जलकपोत (जल + क०) m. Wassertaube, Bez. eines best. Vogels RĀGĀN. im ÇKDr. u. जलपारावत.

जलकरङ्क (जल + क०) m. 1) Muschel TRIK. 3, 3, 22. H. an. 3, 4. MED. k. 228. Hār. 110. — 2) Kokosnuss TRIK. H. an. MED. — 3) Wolke H. an. MED. — 4) Welle, Woge. — 5) Lotus MED.

जलकल्क (जल + क०) m. Sumpf Hār. 203.

जलकाक (जल + काक) m. eine best. Hühnerart (दात्यूक) RĀGĀN. im ÇKDr.

जलकाङ्क (जल + काङ्क) m. Elephant (der nach Wasser Verlangende) TRIK. 2, 8, 33. — Vgl. जलकाङ्क.

जलकाङ्गिन् (जल + का०) m. dass. Hār. 14.

जलकात (जल + कात) m. Wind (der Geliebte des Wassers) H. ç. 171.

जलकात्तर (जल + का०) m. Bein. Varuṇa's (dessen Wald das Wasser ist) H. 188.

जलकामुक (जल + का०) m. N. einer Pflanze, = कुटुम्बिनी RĀGĀN. im ÇKDr.

जलकिराट (जल + कि०) m. Haißsch oder ein anderes im Wasser lebendes Raubthier (प्राक्) Hār. 77.

जलकुक्कुट (जल + कु०) 1) m. Wasserhuhn, ein best. Wasservogel MBh. 3, 9926. 11579. R. 4, 13, 8. 50, 13 (चल०). VET. 6, 10. — 2) f. ई ein best. Vogel (गङ्गाचिह्नी) Hār. 83.

जलकुक्कुभ (जल + कु०) m. ein best. Vogel, = कोपष्टि TRIK. 2, 3, 32. H. 1338. Hār. 183.

जलकुत्तल (जल + कुत्तल) m. das Haupthaar des Wassers, N. einer Wasserpflanze, Blyxa octandra Rich. (शैवाल), BHŪRIPI. im ÇKDr. — Vgl. जलकेश.

जलकुब्जक m. = कुब्जक Trapa bispinosa Ltn. Wils.

जलकूपी (जल + कूपी) f. Brunnen, Quelle (कूपगर्त) MED. p. 23. Teich ebend. Hār. 42.

जलकूर्म (जल + कूर्म) m. Delphinus gangeticus TRIK. 1, 2, 24.

जलकृत् (जल + कृत्) adj. Regen bringend: प्रतिसूर्य VARĀH. BRH. S. 3, 37, 36, 3.

जलकेतु (जल + केतु) m. Bez. eines best. Kometen VARĀH. BRH. S. 11, 46.

जलकौल (जल + कौल) m. f. Spiel im Wasser, Herumhüpfen und gegenseitiges Besprühen im Wasser KATHĀS. 26, 57. — Vgl. जलक्रोडा.

जलकेश (जल + केश) m. = जलकुत्तल Hār. 106.

जलक्रिया (जल + क्रिया) f. die einem Verstorbenen dargebrachte Wasserspende R. 1, 42, 15. 43, 7. 2, 103, 20. BHĀG. P. 6, 16, 16.

जलक्रोडा (जल + क्रोडा) f. = जलकौल Hār. 116. MBh. 1, 4999. 5012. 3, 15829. HARIV. 7120. PAÑĀT. 33, 1. BHĀG. P. 5, 17, 13.

जलखग (जल + खग) m. Wasservogel VARĀH. BRH. S. 47, 8.

जलगन्धेभ (जल + गन्धेभ) m. ein im Wasser lebender Duftelephant, Bez. eines best. Thieres RĀGĀN-TAR. 3, 107. — Vgl. जलद्वस्तिन्.

जलगर्भ (जल + गर्भ) m. N. pr. eines Sohnes des Galavāhana, = Ānanda in einer früheren Geburt, BURN. Intr. 533, 533.

जलगुल्म (जल + गुल्म) m. 1) Schildkröte. — 2) ein viereckiger Teich. — 3) Strudel H. an. 4, 216. MED. m. 60. Hār. 248.

जलगम् (जलगम्, acc. von जल Wasser, + 1. J) m. eine Gurkenart (म-हाकाल) RĀGĀN. im ÇKDr.

जलगम (जलगम् + गम) m. ein Kāṇḍāla, v. l. für जलगम BHAR. zu AK. 2, 10, 20. ÇKDr.

जलचत्वर (जल + च०) n. ein viereckiger Teich H. an. 4, 304. MED. m. 60. v. 59. Hār. 248.

जलचर (जल + चर) m. Wasserthier R. 1, 44, 33. PAÑĀT. 30, 7. 144, 3.